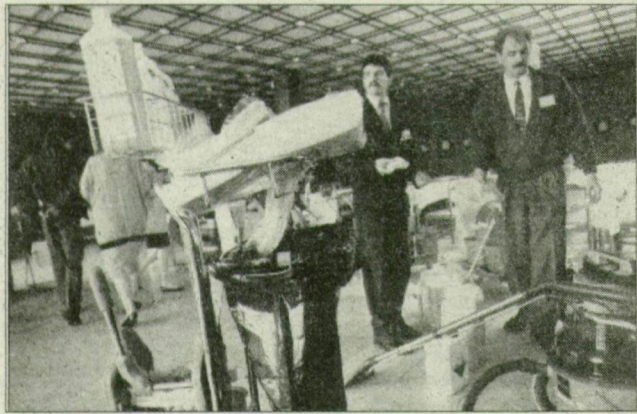


■ A Lever Sutter a Forrásban

Takarítás - nagyüzemben



Fotó: Schmidt Andrea

■ **Adjunktus úr, úgy vélem, Nyugat-Európa országában nem kerülne az újságok címoldalára, ha valamelyik kórház vagy klinika intraaortikus ballonpumpa vásárolna.**

– Valóban, nálunk kuriózum e műszer, hiszen Európa fejlett országaiban és a tengerentúl ott található nemcsak a szívsebészeti osztályokon, hanem a koszorúér-örvökben éppen úgy, mint a szívkatéteres laborokban, illetve az intenzív osztályokon. Am éppen a műszer magyarországi hiányának köszönhetően nyerhettük meg a Soros-alapítvány támogatását. Ők ugyanis, az adott országban még nem használt, kísérleti jellegű berendezések megvásárlását támogatják. Az intraaortikus ballonpumpa esetében ez igaz, annak ellenére, hogy Magyarországon már működik 4 vagy 5 ilyen mű-

Híd az élethez

szer. A szív-érrendszeri betegségekben listavezető országunkban – azt hiszem – ez a mennyiség elenyésző. Szeged egyébként nem panaszkodhat, hiszen 1991 óta a SZOTE Szívsebészeti Klinikáján már van, s most lesz a belgyógyászat is ilyen berendezés.

■ **Mit „tud” ez a műszer?**

– A berendezés szíve, a héliummal töltött, 30–40 köbcentis balloncsák, amit egy vékony műanyag cső segítségével – a combhajlatban levő nagy verőértől indulva – vezetünk fel a felső testfelet ellátó verőerek eredéséig. A hélium bepumpálásakor felfúvódó ballon növeli a véráramlást. S mivel a ballonhoz csatlakoztatott komputer szinkronban tartja a pumpa működését a szív nyomásával, ezért az úgynevezett elernye-

■ Tegnap délelőtt a szegedi Forrás Szállóban takarításból tartott bemutatót a „nemzetközi cégek”-számon tartott Lever Sutter. Magyarországi marketing-menedzserük, Hans-Jürgen Adler úr személyesen vette kezébe az eszközöket, s maga mutatta meg, mi mindenre képesek a masinák, amelyek közül egy-kettő leginkább különlegesen felszerelt zsúrkocsira hasonlított. Az eseményt a Hypocenter Kft. valamint a Dél-Azur-Net Kft. szervezte, s a Forrás Szálló támogatta.

A Lever Sutterrel az illik tudnunk, hogy a Taski cég termékeinek forgalmazója, s egész Európát megismertette már komplett tisztítási, higiéniai rendszereivel, amelyek az él-

miszeriparban, az ipari mosás, és az „intézményi higiénia” területén hasznosíthatók.

A Forrás Szálló azért bizonnyalt különösen alkalmas bemutatósi színhelynek, mert hatalmas konyhája, a vendégek éttermi kiszolgálása igencsak sok takarítanivalóval jár.

„Az eladható termékek felsorakoztatása azonban kevés: a felhasználónak tanácsokra, s gyakorlati bemutatóra is szüksége van” – mondta Adler úr a gyors, higiénikus takarításra képes gépek, különféle eszközökkel felszerelt, kisebb felületek tisztítására is kiválóan alkalmas kiskocsik bemutatása közben.

Ny. P.

■ Konzervgyári „konzerv”-tájékoztató Elbocsátás nem, végkielégítés igen

Tegnap munkásgyűlést hívott össze a felszámoló. Forczek Dániel tájékoztatóját nem áll módunkban részleteiben közölni, hisz bejelentkezésünkre közölte: újságírómentes munkásgyűlést kíván tartani. Ezek után jómagam nem próbálkoztam a bejutással, de vállalkozóbb kedvű, más lapot képviselő kollegám is fennakadt a rendezés sannyogást elhárító rendszerén.

Mivel térségünkben a gyári dolgozókon kívül is sokakat érdekel a konzervgyár sorsa, nem tehetjük meg, hogy ne kíséreljük meg nyomon követni legalább a fejlemények lényegi elemeit. Ismerőseim igen széles körében próbáltam megtalálni azt, aki tárgyszerűen beszámol a történetekről. Munkaidőben hívtam őket telefonon, s nem akadt, aki ily módon meg merete volna kockáztatni, hogy beszéljen. Óvatosságuk hátterében nem lehet más, mint hogy még a bizonytalant is félti mindenki.

Gyárkapun kívülről származó információink bizonyára pontatlanabbak, mintha elsőkézből kaptuk volna, így az utólagos kiigazítások és pontosítások nem elképzelhetetlenek.

Kategórikus kijelentésként hangzott el, hogy április 22-én

a felszámoló és a még most sem megnevezett vevő megkötöti az adásvételi szerződést. A liciten alulmaradt Adilet Rt. által lapunkban is közzétett állításokból a személyét érintőre reagált. Elmondta, hogy senki sem kereste meg azzal, hogy a későbbiekben ő vezesse a gyárat. Nem kívánja a posztot elfoglalni, hisz nem is vág a profiljába.

Elhangzott, hogy konzervgyárként fog működni a cég, s a június elsejei átadásnak megfelelően a gyártás az eddigieknek megfelelően folytatódik, és átadják a vevőnek a december 31-i határidőkkel megkötött, vagy ezután megkötendő értékesítési szerződéseket. A most ötszáz főre tehető létszámra szükség lesz, elbocsátásokra nem kerül sor, de minden ötödik ember számíthat arra, hogy érinti majd a belső átcsoportosítás. Utalt rá, hogy a rendszert meg fogják erősíteni. Az emberek nyugodtak lehetnek, az arra jogosultak meg fogják kapni a végkielégítést.

A felszámoló kérte a dolgozókat, hogy ugyanolyan hittel és hozzáértéssel dolgozzanak tovább, mint eddig, s akkor senki sem fog csalatkozni.

Kérdés, hozzászólás nem volt.

Tóth Szeles István

■ „Jogállamban a pénz a fegyver.”
(József Attila: Gyönyörű láttam)

És ne feledkezzünk meg arról sem, hogy a korai kapitalizmusban a kereskedelem rohamléptekben haladt a termelés előtt. Így van ez a mai magyar kereskedelmi diktatúrában is, amiben van szerencsénk leledzeni. A termelésbe befektetett tőke jó, ha tíz-tizenöt százalékot hoz. Az első évben esetleg annyit se. A kereskedelemben benyomott pénz haszna nyolcvanszázalékos is lehet, mert veszek, eladok, és egy évben akár hatszor is megforgathatom a pénzem.

Sokat semmiért!

A ma nálunk is népszerű gazdasági mágiák erősen amerikai szemléletűek. Nem árt végig gondolni őket, mert aki az amerikai szemléletet nem érti, azt úgy tiporja le, hogy azt se tudja, mi történt vele. Aki megértette, annak lehet egy szemernyi esélye.

A mágia lényege: az a jó, aminek nincs költsége, és sok pénzt hoz.

Építsük fel gondolatban a hétszintes multilevel-rendszert. Egy ember áll a csúcson, és ő csak hét emberrel foglalkozik. Az alatta lévő hét mindegyike ugyancsak hét ügynökkel foglalkozik, tehát senki sincs sok emberrel túlterhelve, mégis a csúcs alá így már hétszer heten, negyvenkilencen tartoznak.

Cseles közgazdász-pszichológus-matematikuskimutatták, hogy az ilyen szervezeteknél az ötös-hetes elágazások a legjobbak, valamint megmérték azt is, hogy egy főnek öt-hét közvetlen beosztottat képes a leghatékonyabban irányítani.

A hét hatványai szerint haladva, a második szinten dolgozó negyvenkilenc ügynök mindegyikéhez ugyancsak tartozik hét másik, vagyis negyvenkilencszer hét, tehát há-

romszáznegyvenhárom lihegnek a harmadik szinten. Mind-egyikük hét újabbat irányít: ők a negyedik szinten izzadó két-ezernégyszázegy ügynök.

Itt már látható egy hirtelen mennyiségi növekedés, de mi ez ahhoz képest, hogy az ötödik szinten tizenhatezernyolcszázhatvan rohangásznak? A mindegyikükhöz tartozó hét másik együttes száma: 1 millió 176 ezer 49. Hogy a hetedik szinte leírjuk, ezt is be kell szorozni a mindegyikükhöz odakapcsolódott hét legalsóval:

1 176 049 X 7 = 8 232 343.

Egyetlen csúcsfigura képes lehet rá, hogy egész Magyarországot megszervezze. Egy ilyen rendszer azonban sosem ideális: nincs meg mindig, mindenütt a hét szint, s ha meg is van, elakadnak a „vonalak” valahol.

A hálózatot – mint a kereskedelemben más formáit is – az előállítási költség (illetve a nagykerár) és a fogyasztói ár közötti árrés tartja életben. (Mai világunkban egy termék előállítási költsége átlagosan egyharmada a fogyasztói árnak. Az összes többit azért fizetjük, hogy működjön a rendszer. Vagyis ha egy boltban kilencvenkilencezer forintért megvesszük a hifitomyót, harmincháromezer kerül a torony, és hatvanhatezerbe, hogy az eladó azt mondja: „Tessék parancsolni!”)

Fölfelé tejjel, lefelé taposs!

A többszintű értékesítési rendszerekben – amilyen az Amway is – az árrés nem egyenletesen oszlik meg. Lefelé haladva nem egyre kisebb, hanem egyre nagyobb lesz. A csúcsembernél minimális az árrés, de – példánk ideális esetében – cirka tízmillióan szorozzák az ő kicsi árrését. Hisz nem csak a legelső 8 232 243 tejjel fölfelé, hanem a hatodik,

A csodás pénzsziporítás esetei

Amikor az emberek úgy érzik, hogy már csak a varázslat segíthet rajtuk, hinni kezdenek a varázslatban: a piramisjátékokban, a többszintű értékesítési rendszerekben (divatos multilevel-marketingnek mondják ezt) és a Caritasban is, hogy a horoszkópról meg az üzletkötési jóskoról ne is beszéljünk.

ötödik satöbbi szint ügynökei is küldik fölfelé a hasznát. Az árrés legalul a legnagyobb, hogy az ott ügynökösködők is tudjanak még valamit keresni. Nemcsak azzal, hogy eladnak, hanem úgy is, hogy a rendszer termékeit ők olcsóbban vásárolják meg.

A nagyszerű Amway-ügynökök azok közül kerülnek ki, akik e rendszernek csak részleteit értik. Aki az egészet átlátja, az már vagy fönt van a rendszerben, vagy nem csinálja, hisz föl csak úgy kerülhet, ha minél többeket maga alá dolgoz.

Pérez - rabszolgáiban

A pénzküldő és a piramisjátékok is hasonló módon, szinteken üzemelnek. Elköltők például hatszor tizenkilenc, összesen száztizennégy forintot arra, hogy hat embernek levelet küldök. Minden levélben ugyanaz a hat név, ugyanabban a sorrendben. Megkérem a címzetteteket, hogy a sorban elsőnek küldjenek száz forintot, a nevet ezután húzzák ki a sorból, s a maguk nevéit írják alulra. Az én nevem után. Ezt követően már semmi dolgom nincs, csak azt kell várnom, hátha lesznek olyan hülyék, akik föladják a pénzt, és így hátha eljut nevem az ötödik, hatodik hatványig. (Ne menjünk el észrevétlenül amellett a tény mellett se, hogy a mostanában ugyancsak divatos (piramis és más) levelezési

nyerő játékok egyik hasznosítója a posta. Ő az a vállalat, amelynek minden levélen haszna van. Lehetséges, hogy – a kézbesítésen kívül! – tesz ezért a haszonért valami más is?)

Minden értékező rendszerben kell egy forrás. A tisztán pénzküldő rendszerekben a forrás az ember, aki a pénzt odaadja.

Játsszunk ennél érdekesebbet, egy kis piramist. Most ne én legyek a rossz példa, hanem Ön, Kedves Olvasó. Megtérí barátjának, hogyha ad most önnel százszázet, nyolc hónap múlva nyolcszázet kap vissza. Ami be is következik, de úgy, hogy ön – ugyanezzel az ígérettel! – közben másik hetet is beszervezett.

Az újabb hét miatt, hogy betarthassa ígéretét, hétszer hetet kell beszerveznie – és a sor elején állók már tényleg kezdik is visszakapni pénzüket, megnyolcszorozva. Ők az ön ingyenreklámjai. Híresztelik, hogy ez milyen bomba üzlet – önnek! De ők ezt nem tudják! A pénzzel a zsebükből már nem gondolnak arra, hogy az emberiség, Magyarország, Csongrád megye, Szeged létszáma véges. És a sor végén mindig ott lesznek azok, akiknek már egy fitying sem fog jutni.

Más a helyzet, ha bekapcsol egy külső forrást. Befekteti a beszédett pénzt, s így az ön működő tőkéje a mások pénze lesz. Ne az iparba fektesse be, ott lassú a megtérülés. Alapoz-

zon a kereskedelmi diktatúra hatvan-, olykor százsázalékos hasznára. Miközben a mások pénze önnel dolgozik, a befizetők első körei sem járnak rosszul. „Vállalkozás” valószínűleg ebbe fog belebukni. Mert úgy megindul majd önhöz a pénz, hogy hosszú távon már nem tudja teljesíteni sokszoros fizetési kötelezettségeit. Sőt a viszonylag nagy kereskedelmi haszon ellenére sem, hiszen az üzlet annyira beindult, hogy a gyenge vásárlóerőt is szponzorálnia kellene ahhoz, hogy mindent megvásároljanak öntől – mondjuk, a hatodik kft.-bejegyzés útvesztőjébe rejtejt boltjában.

A külső erőforrásnál tartva meg is érkezünk a kolozsvári Caritashoz, ami nemrég omlott össze. Most játsszunk logikai játékot! Rákényszerít erre az, hogy a „Caritas” valóságáról dokumentumokat bizonyára nagyon soká láthatunk, ha egyáltalán...

Köztudott, hogy Szerbia nem éppen kőolajtermelő ország. Mégse fogyott ki az üzemanyag, holott mióta tart az embargó. Már rég ki kellett volna száradnia az összes katonai járműnek. És gyógyszer is van. Élelmiszer is.

Atombomba Kolozsvárra

Román olajszállítás Kis-Jugoszláviába? Szinte biztos. Alacsony kitermelési költségek Romániában, a csillagos égig fölcsökött energiaárak Kis-Jugoszláviában. A legjobb üzlet. Csak az nem biztos, hogy a Caritason keresztül ment. De a Caritas volt az egyetlen „közintézmény”, amely ilyen nagy mennyiségű pénzt forgalomba hozhatott.

A pénzforgalommal függ össze a másik tőkéletesen logi-

kus feltételezés is: a román kormány nyomtatta a lejt, és a Caritason keresztül vitte be. A többletben nyomtatott pénzt nehéz forgalomba hozni, mert havonta nagyjából meghatározott mennyiségű pénz jön be a bankokba, és meghatározott mennyiségű megy ki. Ha sokkal több van, azt valahogy ki kell juttatni. Lehetőleg úgy, hogy a módszer egyúttal az infláció mértékét is elfedje, amely a politikai hatalom fenntartásának fontos pillére. A Caritashoz beérkezett százezer lejek fejében a többletben nyomtatott pénzből fizethették ki – egy ideig – a nyolcszázeteket. És a milliókat. Értéktermelés, áru nem volt mögötte. A román gazdasági csoda tehát föl is verte Kolozsváron az árakat. Így lett belőle a legdrágább város, ahol külön taxiszoftvert kellett szervezni a pénzüket hazavivó emberek szállítására, akik attól kezdve hülyének nézték, aki fizetésért dolgozik. Egyáltalán: aki dolgozik. Ilyen mértékű morális csapást eddig soha nem sikerült a „kincses” városra mérni. Volt, aki azért települt át, mert nem volt hajlandó részt venni ebben, s környezete kizsárfolta. Ugyanakkor megbízható román embereknek így tették lehetővé, hogy komoly gyárat vásároljanak meg Erdélyben. Bárki fölteheti nekik a kérdést: honnan a pénz? A Caritasba betett takarékkönyv haszna! És nincs több vita, mert a Caritas törvényes volt. Magyarország semmit nem tett ez ellen.

A világ egyik legfejlettebb országában egy pofa ekora pénzeket ki tudott fizetni. Milyen vállalkozásokból? Mit termelt? Mit hozott létre, amit bármikor megnézhetnénk, hogy igen, ez az, innen jött a haszon?

Jogállamban a pénz fegyver, másutt atombomba?

Zelei Miklós